

Земеделските застраховки

С ПОЛИЦА СРЕЩУ СТИХИИТЕ

Глобалните промени на климата се усещат в България най-вече по зачестените природни бедствия. През последните години нашата страна е периодично връхлитана от бури, градушки и наводнения, които със силата си чупят стогодишните рекорди. От тези бедствия страдат най-вече земеделските производители, тъй като тяхната продукция месеци наред е изложена на прякото въздействие на стихииите. И често целогодишният труд на цели кооперации отива на вятъра само след един проливен дъжд, съпроводен с градушка или наводнение. Логично е при това положение хората да потърсят защита за труда си. В цивилизования свят това се прави с масово сключване на полици срещу определени, избрани от производителите, рискове. Българските застрахователи също предлагат добри продукти за селските стопани. У нас обаче през последните 6-7 години, според експерти, пазарът на земеделските застраховки се е свил близо 10 пъти. Официална статистика по въпроса няма. В справките, които застрахователните компании дават в Комисията за финансов надзор (КФН), земеделските застраховки не са изведени на отделен ред. Те са включени в общия приход по полиците срещу щети на имуществото. В този раздел влизат още премийните приходи от имуществените застраховки на частни лица и фирми. Така официалната картина на селскостопанското застраховане у нас се оказва доста размазана. Поне на пръв поглед. През погледа на хората, които работят на този пазар обаче нещата изглеждат значително по-ясно.

Павел Петков, директор „Селскостопанско застраховане“ в ЗАД „Виктория“

Павел Петков, директор

„Селскостопанско застраховане“ в ЗАД „Виктория“

ОТКЛИКВАМЕ И НА СПЕЦИФИЧНИ ИСКАНИЯ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Нашата компания застрахова всички видове земеделски култури. Покриваме рисковете: градушка, буря със скорост на вятъра над 15 м/сек, проливен дъжд, пожар, наводнение и осляняване от късни пролетни и ранни есенни мразове, настъпили след 20 април и до 10 октомври. При зимни житни култури освен тези рискове покриваме щети от измръзване, изтегляне и киша. При културите, отглеждани в стъклени оранжерии с отопление, застраховаме срещу измръзване и механично увреждане на растения поради счупване на стъкла от градушка, буря или естествено натрупване на сняг или лед.

Застрахователната отговорност е за 100% от застрахователната сума. Това означава, че при тотална щета заплащаме пълния размер на застрахователната сума. При частични щети заплащаме такъв процент от застрахователната сума, какъвто е процентът на намаляване на добива в резултат от действието на застрахователното събитие. Ако културата е унищожена в начална фаза на развитие и може да бъде презасята със същата или с друга култура, се заплащат 15%, 20% или 30% от застрахователната сума, според вида на културата. Наскоро увеличихме обезщетението при презасяване на маслодайни култури и царевица от 20% на 30% от застрахователната сума.

ПРИ ПОКРИТИ РИСКОВЕ ГРАДУШКА И БУРЯ

Култури	Застрахователна сума за 1 дка	Премия за 1 дка
Пшеница, ечемик и рапица	50 лв.	1,80-2,60 лв.
Слънчоглед	50 лв.	1,40-2,00 лв.
Царевица за зърно	50 лв.	1,10-1,30 лв.
Лозя, овощни култури и зеленчуци	300 лв.	17 - 23 лв.

Застраховката на неплододаващи трайни насаждения осигурява покритие през периода от засаждането до встъпването им в плододаване (експлоатация). Обект на застраховане са лози, овощни дръвчета, маслодайна роза, лавандула, хмел и др. Покриваме рисковете градушка, буря, проливен дъжд, пожар и измръзване. Застрахователната сума се формира от сбора на две стойности - цената на посадъчния материал и част от вложените разходи за засаждане. При загиване или увреждане на растения заплащаме 100% от застрахователната сума. Това позволява на стопаните да закупят посадъчен материал и да възстановят загиналото насаждение.

Застрахователната премия може да бъде заплатена еднократно - с отстъпка, или разсрочено на вноски. Оценка на щетите се извършва в 10-дневен срок от получаване на стопаните за закупуване на материал и да възстановят загиналото насаждение.

Застрахователната премия може да бъде заплатена еднократно - с отстъпка, или разсрочено на вноски. Оценка на щетите се извършва в 10-дневен срок от получаване на стопаните за закупуване на материал и да възстановят загиналото насаждение.

не на съобщение за щета. Обезщетенията заплащаме в срок до 15 дни след определяне размера на щета.

Понякога наши клиенти поставят въпроса за покриване на допълнителни специфични рискове. Готови сме да откликнем, ако преценим, че рисковете подлежат на застраховане и не застрашават финансовата стабилност на компанията. Например предлагаме частично покритие на загуба на качество при някои овощни култури вследствие падане на градушка. Имаме намерение да продължим работата в това направление, като използваме опита на нашите партньори от FATA Италия. Освен това като обект на специална договореност допускаме застраховане на размера на обезщетението при презасяване.

Стопаните сами избират срещу кои природни бедствия да застраховат. При нас е възможно да се застрахова срещу самостоятелен риск, например само срещу градушка и пр.

Има обаче и опити за застрахователни измами. Например често не се застраховат всички блокове от дадена култура, или пък различни блокове от една и съща култура е възможно да бъдат застраховани при различни застрахователи. Поради това се случва пред застрахователя да бъде предявена претенция за щета върху незастрахован при него увреден блок. Известни са случаи, при които няколко застрахователи в различно време са били водени да оценяват щета на един и същи блок.

Станимир Няголов, главен експерт

„Общо застраховане“ в „Дженерали застраховане“ АД

„ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“ РАЗБИРА И УВАЖАВА КЛИЕНТИТЕ СИ

В България няма място, където за дълъг период от време да няма нито едно застрахователно събитие. Все нещо се случва - градушка, буря, наводнение или друго бедствие. Затова и фермерите са заинтересовани да застраховат продукцията си. Този пазар обаче не е толкова голям и е разпределен отдавна. Рядко има коопе-

латени. Това веднага се чу по тези краища и през 2004 г. сключихме повече земеделски застраховки.

Рядкост са клиентите, чиито ниви не са пострадали от нито едно събитие. Ние сме приели минималната площ, която застраховаме, да е 5 декара независимо от засятата култура. По принцип обезщетение се изплаща, когато щетата е повече от 5%. Ако на такава леко пострадали нива се случи ново събитие, щетите се преизчисляват за по-малка площ - тези 5% предвидително пострадали площи се приспадат.

Досега системата бонус-малус в селскостопанското застраховане в България на практика важи само в посоката бонус. Рядко се е случвало след сериозно

застрахователно събитие, за което е платено голямо обезщетение, на същия клиент следващата година да сме предложили високо тарифно число и той да е проявил разбиране и да не е отишъл в друга компания.

Въпреки наводненията през последните години търсенето на застрахователна защита срещу

риска наводнение не се увеличи. Хората в земеделието продължават да застраховат при необходимост - когато задължи-

телно трябва да представят полица пред Държавен фонд „Земеделие“, банка или друга институция. Понякога се прави дозастраховане до неголеми суми. Хубави стандартни застраховки се сключват само от тези, които знаят как да правят истинско земеделие, влагат в това големи средства, за да получат високи добиви и съответно имат пари да направят и застраховка до максималния размер застрахователна сума на декара. Но такива са едва 20 на сто от земеделските производители. Те застраховат едногодишните култури за 50-60 лв./дка, а останалите - на 1,70 лв. на декара.

В България най-често се застраховат есенните житни култури, и то за максимален брой рискове. Следва слънчогледът, който се застрахова обикновено за градушка, буря и проливен дъжд, тъй като него не го лови пожар. Прибира се в такава фаза, когато практически не може да възникне пожар, а дори да възникне - той се локализира много бързо. Царевицата рядко се застрахова, и то пак за малко рискове, тъй като е много пластично растение - бързо се възстановява почти напълно и осигурява очаквания добив.

По-предвидливите кооперации и частни собственици застраховат лозята си. Това е осъзната необходимост, тъй като гроздето е много нежен и чувствителен плод, и при струпване на градушка и буря например резултатите са плачевни.

В България останаха твърде малко производители на зеленчуци. Има производители на полско производство пипер и домати - предимно в Южна България, които застраховат продукцията си, но те не са много.

България винаги е имала традиция в земеделието и да не го развива комплексно е голяма грешка. В нашата страна има уникални условия - почви, климат, възможности за поливно земеделие. С капково напояване можем да спестим много вода, да получим високи добиви и дори по две реколти на някои места. Това е въпрос на инвестиции, на организация и на далновидност.

ПРИ ПОКРИТИ РИСКОВЕ ГРАДУШКА И БУРЯ

Култури	Застрахователна сума за 1 дка	Премия за 1 дка
Пшеница, ечемик	50 лв.	2,25 лв.
Лозя	300 лв.	27 лв.
Зеленчуци и плодове	400-500 лв.	28-35 лв.